

PRIM MINISTRU

679
06.04.2021
PARLAMENTUL ROMÂNIEI
2021/20.04/2021

Doamnă președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru completarea alin.(5) al art.34 din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, inițiată de domnul deputat UDMR Szabo Odon împreună cu un grup de parlamentari PNL, UDMR, USR-PLUS, Minorități Naționale (Bp.51/2021).*

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea alin. (5) al art. 34 din *Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare*, cu o nouă literă, lit. e), prin care se propune extinderea categoriei de solicitanți care beneficiază de prioritate la soluționarea dosarelor cu persoanele cu handicap grav, respectiv cele care beneficiază de pensie de invaliditate de gradul I.

II. Observații

În ceea ce privește principiul egalității în drepturi, Curtea Constituțională a reținut într-o jurisprudență constantă că „*acesta presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. Ca urmare, situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional¹. Principiul egalității în drepturi nu înseamnă uniformitate, încălcarea principiului egalității și nediscriminării existând atunci când se aplică un tratament diferențiat unor cazuri egale, fără o motivare obiectivă și rezonabilă, sau dacă există o disproporție între scopul urmărit prin tratamentul inegal și mijloacele folosite². Nesocotirea principiului egalității are drept consecință neconstituționalitatea discriminării care a determinat, din punct de vedere normativ, încălcarea principiului.*”.

Curtea³ a mai stabilit că „*discriminarea se bazează pe noțiunea de "excludere de la un drept", iar remediul constituțional specific, în cazul*

¹ A se vedea în acest sens: Decizia nr. 86/2003 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Legea nr. 543/2002 privind grațierea unor pedepse și înlăturarea unor măsuri și sancțiuni; Decizia nr. 476/2006 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 302¹ alin. (1) și art. 322 pct. 6 din Codul de procedură civilă; Decizia nr. 573/2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 74¹ din Codul penal; Decizia nr. 366/2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și a dispozițiilor Hotărârii Guvernului nr. 520/2013 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, paragraful 55; Decizia nr. 755/2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 20 alin. (1) teza privitoare la antecontracte din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului, paragraful 23.

² A se vedea Decizia nr. 20/2002 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor cap. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe și ale Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989; Decizia nr. 156/2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 25 teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuință; Decizia nr. 310/2019 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (3), art. 6 lit. a) teza finală, art. 11 alin. (1), art. 24, art. 25 alin. (1) și art. 38 alin. (2) lit. b) și alin. (3) lit. e) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice;

³ În acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 62/1993 asupra excepției de neconstituționalitate invocată de Vacca Vincenzo s.a. în dosarul nr. 1/1993 al Tribunalului Municipiului București, Secția contencios administrativ; Decizia nr. 685/2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. (2) teza finală din anexa nr. VI - Familia ocupațională de funcții bugetare "Justiție" la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice; Decizia nr. 164/2013 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 257 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, în redactarea de la data intrării în vigoare a acestora și până la modificările ce le-au fost aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății; Decizia nr. 681/2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 55 alin. (4) lit. k¹) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal;

constatării neconstituționalității discriminării, îl reprezintă acordarea sau accesul la beneficiul dreptului.”

În același sens este și jurisprudența constantă⁴ a Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat, în aplicarea prevederilor art. 14 din *Convenția privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privind interzicerea discriminării*, că „reprezintă o încălcare a acestor prevederi orice diferență de tratament săvârșită de stat între indivizi aflați în situații analoage, fără o justificare obiectivă și rezonabilă.”

Din analiza propunerii legislative se observă că aceasta vizează doar categoria persoanelor care sunt încadrate⁵ cu handicap grav și persoanele beneficiare de pensie de invaliditate⁶ grad I. Considerăm că se poate crea o situație discriminatorie, în primul rând, între persoanele cu handicap grav și persoanele cu handicap ușor, mediu sau accentuat, iar în al doilea rând, între persoanele beneficiare de pensie de invaliditate grad I, pe de o parte, și persoanele beneficiare de pensie de invaliditate de gradul II sau III, pe de cealaltă parte.

În acest context, semnalăm că prin Decizia nr. 681/2014⁷ Curtea Constituțională a statuat că „statutul de persoană cu handicap trebuie să îi plaseze într-o poziție egală pe toți cei care au acest statut, care trebuie să se bucure în aceeași măsură de aceleași facilități fiscale, în speță fiind vorba de scutiri de impozit pe veniturile realizate. În mod contrar, se instituie o situație discriminatorie în cadrul aceleiași categorii de persoane, care este contrară principiului egalității în drepturi a cetățenilor, prevăzut de art. 16 alin. (1) din Constituție.”

Prin urmare, semnalăm că *Expunerea de motive* ar fi trebuit să cuprindă o motivare obiectivă și rezonabilă din care să rezulte criteriile avute în vedere la instituirea unui beneficiu numai pentru o parte dintre persoanele cu handicap, respectiv numai pentru o parte a beneficiarilor de pensie de invaliditate.

⁴ de exemplu, prin 4 Hotărârea din 13 iunie 1979, pronunțată în Cauza Marckx împotriva Belgiei, Hotărârea din 13 noiembrie 2007, pronunțată în Cauza D.H. și alții împotriva Republicii Cehe, par.175, Hotărârea din 29 aprilie 2008, pronunțată în cauza Burden împotriva Regatului Unit, par.60, Hotărârea din 16 martie 2010, pronunțată în cauza Carson și alții împotriva Regatului Unit, par 61;

⁵ Potrivit art. 86 alin.(1) din *Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, „gradele de handicap sunt: ușor, mediu, accentuat și grav”.

⁶ În conformitate cu art. 69 din *Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice* „În raport cu gradul de reducere a capacității de muncă, invaliditatea este: a) de gradul I, caracterizată prin pierderea totală a capacității de muncă și a capacității de autoîngrijire; b) de gradul II, caracterizată prin pierderea totală a capacității de muncă, cu păstrarea capacității de autoîngrijire; c) de gradul III, caracterizată prin pierderea a cel puțin jumătate din capacitatea de muncă, persoana putând să presteze o activitate profesională, corespunzătoare a cel mult jumătate din timpul normal de muncă.”;

⁷ referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 55 alin. (4) lit. k¹) din *Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal*.

De asemenea, mai semnalăm că sintagma „*persoane cu handicap grav*” este mult prea generală, existând riscul ca textul de lege să nu poată fi aplicat.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul susține adoptarea acestei inițiative legislative cu observații și propuneri.**

Cu stimă,

Florin Vasile CÎTU

PRIM-MINISTRU

Doamnei senator Anca Dana DRAGU
Președintele Senatului